

## I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

## ODPORÚČANIA

## EURÓPSKY VÝBOR PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ

## ODPORÚČANIE EURÓPSKEHO VÝBORU PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ

z 27. mája 2020

o obmedzeniach týkajúcich sa rozdeľovania počas pandémie COVID-19

(ESRB/2020/7)

(2020/C 212/01)

GENERÁLNA RADA EURÓPSKEHO VÝBORU PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1092/2010 z 24. novembra 2010 o makroprudenciálnom dohľade Európskej únie nad finančným systémom a o zriadení Európskeho výboru pre systémové riziká <sup>(1)</sup>, a najmä na jeho článok 3 ods. 2 písm. b), d) a f) a články 16 až 18,

so zreteľom na rozhodnutie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2011/1 z 20. januára 2011, ktorým sa prijíma rokovací poriadok Európskeho výboru pre systémové riziká <sup>(2)</sup>, a najmä na jeho článok 15 ods. 3 písm. e) a články 18 až 20,

keďže:

- (1) Kríza vyvolaná koronavírusom 2019 (COVID-19) sa z dramatickej núdzovej situácie v oblasti zdravotníctva rýchlo zmenila na vážny hospodársky otras, ktorý má potenciál prerásť do systémovej finančnej krízy. Nie je isté, ako dlho bude táto kríza trvať, ani to, aká môže byť hlboká. Je zrejmé, že je potrebné, aby si finančné inštitúcie zachovávali dostatočne vysokú výšku kapitálu s cieľom zmierniť systémové riziko a prispieť k hospodárskemu oživeniu.
- (2) Viaceré členské inštitúcie Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB), konkrétne Európsky orgán pre bankovníctvo <sup>(3)</sup> (EBA), Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov <sup>(4)</sup> (EIOPA), Európska centrálna banka <sup>(5)</sup> (ECB) a mnohé vnútroštátne orgány vyzvali banky, poisťovateľov a zaisťovateľov v Únii, aby sa zdržali dobrovoľného vyplácania (napr. prostredníctvom dividend, bonusov a spätného nákupu akcií zameraných na odmeňovanie akcionárov). Tieto opatrenia môžu zvýšiť odolnosť finančného sektora tým, že posilnia jeho schopnosť poskytovať úvery reálnej ekonomike za stresových podmienok a znížia riziko zlyhania finančných inštitúcií v dôsledku rizík súvisiacich s COVID-19.

<sup>(1)</sup> Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 1.

<sup>(2)</sup> Ú. v. EÚ C 58, 24.2.2011, s. 4.

<sup>(3)</sup> <https://eba.europa.eu/eba-provides-additional-clarity-on-measures-mitigate-impact-covid-19-eu-banking-sector>.

<sup>(4)</sup> [https://www.eiopa.europa.eu/content/eiopa-statement-dividends-distribution-and-variable-remuneration-policies-context-covid-19\\_en](https://www.eiopa.europa.eu/content/eiopa-statement-dividends-distribution-and-variable-remuneration-policies-context-covid-19_en).

<sup>(5)</sup> Odporúčanie Európskej centrálnej banky ECB/2020/19 z 27. marca 2020 o rozdeľovaní dividend počas pandémie COVID-19, ktorým sa zrušuje usmernenie ECB/2020/1 (ECB/2020/19) (Ú. v. EÚ C 102 I, 30.3.2020, s. 1).

- (3) ESRB je zodpovedný za makroprudenciálny dohľad nad finančným systémom v Únii a mal by prispievať k bezproblémovému fungovaniu vnútorného trhu, a tým zabezpečovať udržateľnú mieru prispievania finančného sektora k hospodárskemu rastu. Hoci ESRB víta a plne podporuje iniciatívy svojich členských inštitúcií, považuje tiež za potrebné vydať odporúčanie s cieľom zabezpečiť, aby si finančné inštitúcie v rámci finančného sektora, ktoré môžu predstavovať riziko pre finančnú stabilitu, zachovali vysokú úroveň kapitálu.
- (4) Toto odporúčanie je vypracované s prihliadnutím na procyklické správanie bánk, ako aj skutočnosť, že v hospodárstve zohrávajú významnú úlohu. Cieľom tohto odporúčania je obmedziť rozdeľovanie zisku a kapitálu bánk, aby sa zvýšila ich odolnosť počas krízy a aby sa podporilo potrebné poskytovanie úverov reálnej ekonomike. Toto odporúčanie sa zameriava aj na zníženie rizika spočívajúceho v tom, že ak vlády počas krízy podpora banky, akcionári a vrcholový manažment by mohli zmeniť alokáciu kapitálu vo svoj vlastný prospech. Okrem toho, ak banky využijú výplatu dividend ako signál o sile na trhu, mohol by takýto postup oslabiť relatívnu pozíciu obozretnejších finančných inštitúcií, ktoré môžu byť stigmatizované. Tento argument podporuje prijatie širokospektrálnych, koordinovaných a záväzných opatrení. Investičné spoločnosti sú zahrnuté do zoznamu finančných inštitúcií podľa tohto odporúčania, keďže zohrávajú dôležitú úlohu pri fungovaní trhu a môžu predstavovať podobné riziká ako banky.
- (5) Toto odporúčanie je vypracované s prihliadnutím na riziko, ktoré táto kríza predstavuje pre solventnosť poisťovateľov a zaisťovateľov. Je pravdepodobné, že dôjde k zmenšeniu peňažných tokov z nových obchodov v spojení s vyššími záväzkami z dôvodu dlhšie trvajúceho obdobia veľmi nízkych úrokových sadzieb a nižších výnosov z aktív v budúcnosti. Vzhľadom na to, že poisťovatelia a zaisťovatelia zohrávajú vo finančnom sektore významnú úlohu, existuje aj riziko spoločnej stratégie znižovania rizík, ako je napríklad predaj podnikových dlhopisov s vyšším výnosom, ktoré by bolo znásobené veľkým znížením ratingov. Okrem toho aj na poisťovateľov a zaisťovateľov sa vzťahuje rovnaký argument, ako bol vznesený vo vzťahu k bankám, pokiaľ ide o vyplácanie dividend ako signálu sily na trhu a s tým súvisiace stigmatizovanie spojené s obmedzeniami.
- (6) Toto odporúčanie je navrhnuté tak, aby sa vzťahovalo aj na centrálnu protistranu vzhľadom na ich systémový význam pri zúčtovávaní transakcií na finančných trhoch. Ak si centrálna protistrana zachováva dodatočné vlastné zdroje, budú schopné pokryť straty, ktoré nesúvisia so zlyhaním, čo je obzvlášť dôležité v súvislosti s operačným rizikom, ktoré centrálna protistrana kryje svojimi vlastnými zdrojmi, a nie príspevkami od zúčtovacích členov. Týmto odporúčaním sa zabezpečí koherentnosť medzi finančnými inštitúciami v čase, keď by príjmy centrálnych protistrán mohli rásť vzhľadom na vyššie objemy transakcií na trhu, a v relevantných prípadoch umožní centrálnym protistranám, aby dobrovoľne zvýšili svoje zapojenie v rámci postupnosti pri zlyhaní vzhľadom na zvýšené všeobecné riziká spojené s vyššou volatilitou trhu. Napokon sa predpokladá, že ak si centrálna protistrana zachováva vlastné zdroje, zníži sa pravdepodobnosť, že sa v čase, keď sú fiškálne výdavky už vystavené mimoriadnemu tlaku, budú v prípade strát (súvisiacich alebo nesúvisiacich so zlyhaním) využívať peniaze daňových poplatníkov. Celkovo je dôležité, aby mali centrálna protistrana okrem počiatočných marží a fondov pre prípad zlyhania k dispozícii primerané predfinancované vlastné zdroje.
- (7) Toto odporúčanie sa má vzťahovať na tie opatrenia finančných inštitúcií, ktoré majú za následok zníženie objemu a kvality ich vlastných zdrojov alebo zníženie ich kapacity na absorpciu strát počas trvania krízy súvisiacej s COVID-19. Patrí sem výplata dividend, spätný nákup kmeňových akcií a vyplatenie pohyblivej zložky odmeny. Ak by finančná inštitúcia chcela uskutočniť výmenu kmeňových akcií, bolo by to v súlade s týmto odporúčaním.
- (8) Toto odporúčanie je vypracované s prihliadnutím na zásady, ktorými sa riadi jednotný trh, ako aj úlohu, ktorú pri podpore rastu zohráva voľný pohyb kapitálu a rozloženie rizika v rámci Únie. Cieľom tohto odporúčania je zohľadniť riziká prípadných negatívnych externalít, ktoré vyplývajú z rozhodnutí cezhraničných finančných inštitúcií v časoch otrasov na trhu. Únik do bezpečia alebo orientovanie sa na domáci trh, ku ktorým často dochádza v časoch finančných otrasov, môžu mať nepriaznivý vplyv na miestne ekonomiky. V tomto odporúčaní sa navrhuje, aby príslušné orgány nadviazali dialóg, keď zvažujú možnosť uložiť obmedzenia vyplácania pre dcérske spoločnosti finančných inštitúcií Únie.
- (9) Regulačné režimy sa líšia v jednotlivých sektoroch aj v jednotlivých členských štátoch a príslušné orgány by mali za účelom dosiahnutia cieľov tohto odporúčania zväziť použitie akéhokoľvek nástroja dohľadu, ktorý majú k dispozícii, tak podľa práva Únie, ako aj podľa vnútroštátneho práva, ako sú napríklad odporúčania alebo usmernenia, a to v rozsahu, v akom to právne predpisy umožňujú.

- (10) Toto odporúčanie obsahuje zoznam finančných inštitúcií s tým, že minimálne na tie inštitúcie by sa mali obmedzenia vzťahovať. Príslušné orgány môžu uložiť obmedzenia pre iné finančné inštitúcie, ktoré poskytujú úvery reálnej ekonomike, ako sú napríklad finančné lízingové spoločnosti.
- (11) Toto odporúčanie je navrhnuté tak, aby sa podporili predchádzajúce iniciatívy ECB, EBA, EIOPA a vnútroštátnych orgánov, a aby sa posilnil jednotný prístup v celej únii a v rôznych segmentoch finančného sektora, pričom sa zohľadňuje významná úloha týchto segmentov pre reálnu ekonomiku počas krízových období. Konečným cieľom je, aby bola vo finančných inštitúciách dostatočná úroveň kapitálu a kapacita na absorpciu strát s cieľom zmierniť dopady súčasnej krízy, a tým prispieť k rýchlejšiemu oživeniu celoeurópskeho hospodárstva ako celku.
- (12) Týmto odporúčaním nie sú dotknuté právomoci centrálnych bánk v únii v oblasti menovej politiky.
- (13) Odporúčania ESRB sa uverejňujú po tom, ako boli adresáti informovaní o zámere uverejniť ich, a po tom, čo generálna rada oboznámila Radu Európskej únie so svojím zámerom uverejniť ich a umožnilo sa jej reagovať,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

#### ODDIEL 1

### ODPORÚČANIE

#### Odporúčanie A – Obmedzenia týkajúce sa rozdeľovania

Odporúča sa, aby príslušné orgány požiadali finančné inštitúcie, ktoré patria do ich pôsobnosti v oblasti dohľadu <sup>(6)</sup>, aby sa aspoň do 1. januára 2021 zdržali týchto krokov:

- rozdelenie dividend alebo prevzatie neodvolateľného záväzku rozdeliť dividendy;
- spätný nákup kmeňových akcií;
- vytvorenie povinnosti zaplatiť pohyblivú zložku odmeny osobe zodpovednej za podstupovanie závažných rizík,

ktoré majú za následok zníženie objemu alebo kvality vlastných zdrojov na úrovni skupiny v EÚ (alebo na individuálnej úrovni, ak finančná inštitúcia nie je súčasťou skupiny v EÚ) a prípadne na subkonsolidovanej alebo individuálnej úrovni.

#### ODDIEL 2

### IMPLEMENTÁCIA

#### 1. Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto odporúčania sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- „Dotknutý orgán“ je:
  - príslušný orgán;
  - orgán, ktorý bol poverený prijímaním opatrení makroprudenciálnej politiky a/alebo ich aktiváciou, najmä:
    - určený orgán podľa hlavy VII kapitoly 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ <sup>(7)</sup> alebo článku 458 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 <sup>(8)</sup>;
    - makroprudenciálny orgán s cieľmi, opatreniami, úlohami, právomocami, nástrojmi, požiadavkami na zodpovednosť a inými charakteristickými znakmi stanovenými v odporúčaní ESRB/2011/3 <sup>(9)</sup>.

<sup>(6)</sup> Nepatria sem pobočky finančných inštitúcií.

<sup>(7)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

<sup>(8)</sup> Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

<sup>(9)</sup> Odporúčanie Európskeho výboru pre systémové riziká ESRB/2011/3 z 22. decembra 2011 o makroprudenciálnom mandáte vnútroštátnych orgánov (Ú. v. EÚ C 41, 14.2.2012, s. 1).

- b) „Príslušný orgán“ je príslušný orgán v zmysle článku 4 ods. 1 bodu 40 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 alebo článku 22 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 <sup>(10)</sup>, alebo orgán dohľadu v zmysle článku 13 bodu 10 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES <sup>(11)</sup>.
- c) „Finančná inštitúcia“ je ktorýkoľvek z týchto podnikov, ktoré majú ústredie alebo sídlo v Únii:
- inštitúcia, ako je vymedzená v článku 4 ods. 1 bode 3 nariadenia (EÚ) č. 575/2013;
  - poisťovňa, ako je vymedzená v článku 13 bode 1 smernice 2009/138/ES;
  - zaisťovňa, ako je vymedzená v článku 13 bode 4 smernice 2009/138/ES;
  - centrálne protistrana, ako je vymedzená v článku 2 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 648/2012.
- d) „Osoba zodpovedná za podstupovanie závažných rizík“ je zamestnanec, ktorý patrí do kategórie zamestnancov, ktorých pracovná činnosť má významný vplyv na rizikový profil finančnej inštitúcie, vrátane kategórie zamestnancov uvedenej v článku 92 ods. 2 smernice 2013/36/EÚ alebo v článku 275 ods. 1 písm. c) delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/35 <sup>(12)</sup>, prípadne vrcholového manažmentu centrálnej protistrany, ako je vymedzený v článku 2 bode 29 nariadenia (EÚ) č. 648/2012.
- e) „Orgán pre riešenie krízových situácií“ je orgán vymedzený v článku 2 ods. 1 bode 18 smernice 2014/59/EÚ <sup>(13)</sup>.

## 2. Výnimky

Príslušné orgány môžu oslobodiť finančnú inštitúciu od obmedzení týkajúcich sa ktorýkoľvek z krokov uvedených v písmenách a) až c) odporúčania A, ak je táto finančná inštitúcia povinná podľa právnych predpisov takýto krok uskutočniť.

## 3. Kritériá implementácie

- Na implementáciu tohto odporúčania príslušnými orgánmi sa uplatňujú tieto kritériá:
  - náležitá pozornosť by sa mala venovať zásade proporcionality najmä s prihliadnutím na povahu finančných inštitúcií a ich schopnosť prispieť k zmierneniu systémového rizika pre finančnú stabilitu, ktoré vyplýva z krízy COVID-19, a k oživeniu hospodárstva;
  - malo by sa zabrániť regulátornej arbitráži;
  - príslušné orgány by mali pravidelne posudzovať vplyv obmedzení týkajúcich sa rozdeľovania, ktoré príslušné orgány uložili v súvislosti s cieľmi tohto odporúčania.
- Na implementáciu odporúčania A písm. a) a b) sa uplatňujú tieto osobitné kritériá: Pri posudzovaní, či je vhodné uplatňovať obmedzenia na subkonsolidovanej úrovni alebo na individuálnej úrovni, sa príslušným orgánom odporúča, aby uplatňovali tieto zásady:
  - Zásada 1:** Pri zohľadnení potreby predchádzať systémovým rizikám pre finančnú stabilitu v ich členských štátoch a v Únii alebo ich zmiernovať by príslušné orgány mali podporovať bezproblémové fungovanie vnútorného trhu a uznať potrebu zabezpečiť udržateľnú mieru prispievania finančného sektora k hospodárskemu rastu v členských štátoch a v Únii ako celku.
  - Zásada 2:** Príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby žiadne obmedzenie nemalo neprimeraný nepriaznivý vplyv na celý finančný systém alebo jeho časti v iných členských štátoch alebo v Únii ako celku.
  - Zásada 3:** Príslušné orgány by mali úzko spolupracovať navzájom a s príslušnými orgánmi pre riešenie krízových situácií vrátane prípadných kolégií.

<sup>(10)</sup> Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov (Ú. v. EÚ L 201, 27.7.2012, s. 1).

<sup>(11)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1).

<sup>(12)</sup> Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/35 z 10. októbra 2014, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (Ú. v. EÚ L 12, 17.1.2015, s. 1).

<sup>(13)</sup> Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

#### 4. Lehoty na uskutočnenie nadväzujúcich krokov

V súlade s článkom 17 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1092/2010 sú adresáti povinní oznámiť Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a ESRB činnosti vykonané v reakcii na toto odporúčanie alebo náležite odôvodniť prípadné nekonanie. Oznámenia sa uskutočnia tak, že sa do 31. júla 2020 predloží formulár uvedený v prílohe.

#### 5. Zmeny tohto odporúčania

Generálna rada rozhodne, či a kedy sú potrebné zmeny tohto odporúčania. Takéto zmeny by mohli zahŕňať najmä predĺženie obdobia, počas ktorého sa uplatňuje odporúčanie A.

#### 6. Monitorovanie a hodnotenie

1. Generálna rada hodnotí podniknuté kroky a odôvodnenia oznámené adresátmi tohto odporúčania a prípadne môže rozhodnúť o tom, že toto odporúčanie nebolo dodržané a jeho adresát dostatočne neodôvodnil svoju nečinnosť.
2. Nebude sa uplatňovať metodika uvedená v príručke na posudzovanie súladu s odporúčaniami ESRB, v ktorej sa opisuje postup posudzovania súladu s odporúčaniami ESRB.

Vo Frankfurte nad Mohanom 27. mája 2020

*Vedúci sekretariátu ESRB*  
*v mene generálnej rady ESRB*  
Francesco MAZZAFERRO

## PRÍLOHA

## Oznámenie činnostiach vykonaných v reakcii na toto odporúčanie

## 1. Údaje o adresátovi

Odporúčanie	
Krajina adresáta	
Inštitúcia	
Postavenie (*)	
Meno a kontaktné údaje respondenta	
Dátum oznámenia	

(\*) Uveďte, v akom postavení poskytujete informácie, t. j. ako príslušný orgán podľa článku 4 ods. 1 bodu 40 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 alebo orgán dohľadu podľa článku 13 bodu 10 smernice 2009/138/ES, alebo ako príslušný orgán v zmysle článku 22 nariadenia (EÚ) č. 648/2012, alebo orgán makroprudenciálneho dohľadu.

## 2. Oznámenie prijatých opatrení

Odporúčanie	Dosiahli ste súlad s odporúčaním? (áno/nie/neuplatňuje sa)	Opíšte opatrenia prijaté na dosiahnutie súladu	Ak ste nedosiahli súlad s odporúčaním alebo dosiahli len čiastočný súlad, uveďte primerané odôvodnenie	Uveďte podrobné údaje (napr. hypertextový odkaz, úradný vestník, číslo publikácie) o opatrení prijatom v reakcii na toto odporúčanie
Odporúčanie A písm. a)				
Odporúčanie A písm. b)				
Odporúčanie A písm. c)				

## 3. Poznámky

1. Tento formulár sa používa na oznámenie podľa článku 17 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 1092/2010.
2. Každý adresát by mal ESRB prostredníctvom sekretariátu ESRB poskytnúť vyplnený formulár, a to elektronicky prostredníctvom systému DARWIN uložením v príslušnom priečinku alebo e-mailom na adresu notifications@esrb.europa.eu. (sekretariát ESRB zabezpečí súhrnný prenos oznámení Európskemu parlamentu, Rade a Komisii).
3. Od adresátov sa očakáva, že poskytnú všetky relevantné informácie a dokumentáciu súvisiacu s implementáciou tohto odporúčania a s kritériami implementácie vrátane vecných informácií (napríklad o právnej forme opatrenia a o druhu finančných inštitúcií, na ktoré sa opatrenia vzťahujú) a informácií o načasovaní prijatých opatrení.
4. Ak adresát dosiahol len čiastočný súlad s odporúčaním, mal by poskytnúť vyčerpávajúce vysvetlenie, v akom rozsahu súlad nedosiahol, ako aj ďalšie informácie týkajúce sa čiastočného súladu. Vo vysvetlení by sa mali presne uviesť relevantné časti odporúčania, pri ktorých adresáti nedosiahli súlad.